

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO CANADA M6P 3K1

No. 5., Vol. 18., 15. května-May 15th, 1984.

Dr. M. Ferjenčík: Love And Knowledge

BY MARY DANIELS

MidWest Equine Market and Horseman's Guide

Life, more often than not, commonly makes very strange bedfellows. What is unusual is when it brings together two elements that singularly deserve each other, such as it has on a unique farm in northern Illinois. There a herd of aristocratic horses that are stewarded by a 79-year old man whose danger-filled past in many ways parallels their own.

Originally they come from the same part of the world; both have suffered fight and flight for their freedom; both came to this country as strangers and found a new home and a new life in each other.

Dr. Mikuláš Ferjenčík has been at Tempel Farms he says, on this early day in May in 1983, "twenty years and one month." A small man who has stood tough against the onslaught of years as he has against other things in life, he is looking at his last year's work and the latest additions to an improbable dream in a large white-fenced paddock, the nucleus of 6,000-acres of fields and barns in Wadsworth, Illinois.

Twenty-one white horses, all mares, placid but self-important in their place in the scheme of things, stroll about the paddock like middle-class matrons in a park. Each has at her side a brown or black foal, exquisite as a fuzz-covered Swiss toy. Genetic frigates, since March 1, the mares have been delivering their precious cargo to the ground—21 foals, each one the living result of a decision Dr. Ferjenčík, the veterinarian in charge of breeding at the farm, made a year ago to cross this stallion with that mare.

Pair by pair, mare and foal come up to visitors as if to pay their respects to a guest in a receiving line. The mares exhale their breath softly at one's face and hands. The babies come close and even allow themselves to be petted. Most horse babies are frightened as wild birds at human contact. These are curious as kittens, already secure in their relationship with man which for four centuries has been destined to be an extraordinary one.

For these are Lipizzaners, the same breed of dancing white horses that has delighted audiences for centuries with their pirouettes and caprioles at the Spanish Riding School in Vienna, Austria and in their tours abroad. Protected and fought over by empires, sought after by kings—Lipizzaners are quite possibly the horses with the most mystique of all time.

It is their story which must be told first, before the doctor's, as it goes farther back, to 1580. Archduke Charles, governor of what was then known as "In-

ner Austria," established a court stud for the breeding of Spanish horses, then the ultimate in equine transportation, at the hamlet of Lipizza near Trieste, in Yugoslavia.

Lipizza is in a stony area called the Karst, famous since ancient Roman times as a place that grew strong, fast horses for combat and chariot races. The name Lipizzan was given to the descendants of the imported Spanish horses from that stud, which with another at Kladruhy supplied the Spanish Riding Stable at Vienna with excellent riding and carriage horses.

Gradually Lipizzaner breeding spread throughout the Austrian monarchy, and to provincial and private studs in Hungary, Czechoslovakia, Yugoslavia, Romania, and Poland.

The Lipizzan served mankind well, and was much cherished, but underwent hard times too. In 1796, when Austria declared war on Napoleon, the stud had to leave Lipizza for the first time. During WW I, it moved again, and afterwards the herd was split between Italy and Austria, which established a stud at Piber. The Lipizza stud for a time faded and only in recent years has it made a comeback.

Through all these invasions the white horses remained a symbol of national pride and freedom, and never more so than during the German occupation.

To keep them safe, the horses were removed from Piber to Hostau, Czechoslovakia. In May 1945, with the danger of Soviet occupation (and appropriation) the herd was escorted from Hostau by American troops under General Patton's command, back to Piber in Austria. This dramatic episode was told in 1963 Walt Disney film, "The Miracle of the White Stallions."

After the war, a Chicago-area businessman named Tempel Smith visited Vienna where he saw the white stallions perform. Dressage, a form of classical riding which includes ballet-like movements and controlled airborne leaps known as "airs above the ground," was then little-known in the U.S., and the steel tycoon was captivated by what he saw. He wanted Americans to be able to enjoy something like this. Above all, he wanted to enjoy it himself, and so he decided to replicate a little Lipizza on American soil.

Eventually Smith, now deceased, would own the largest privately-owned herd of Lipizzans in the world. He would also establish the first and only private school on American soil dedicated to the

Create A Herd Of Lipizzans

principles of classical riding, a mini-Spanish Riding School, bringing professionals from Europe to train and show the Lipizzans at Presidential Inaugurals and major cultural events.

In 1957, Smith purchased the stallion Pluto-Ancona, son of Pluto XX, given by Austrians to General Patton, here in the U.S., along with another stallion and mare. In August, 1958, a German freighter pulled up to a New York City dock carrying 18 Lipizzan mares, most in foal, and two stallions.

Some of them were good-sized, but one observer recalls, "they had been breeding too close in Europe and were getting a small animal." (The Lipizzan can be as small as 14.2 hands, pony-size.) Smith's trainers wanted a larger animal, especially for the Quadrille, an exercise in which riders perform a choreographed ride to music in mirrored images.

Smith's dream was frustrated. He could run a steel company, but he didn't know much about breeding horses, let alone managing an entire breed of them. He was looking for a resident veterinarian who could handle such a program.

Herman Adams, now retired, was Smith's farm manager in the early '60s.

"A friend of mine told me that a man named Dr. Ferjenčík was leaving Denmark Farms in Hinsdale," he says. "Denmark was a Chicago Cadillac dealer and thoroughbred breeder," whose hobby was going to be phased out. "Ferjenčík had worked for him for 13 years and had to find a new job."

As recommendation, his friend told Adams this story about Dr. Ferjenčík: "Denmark had a stallion that he said was a killer. None of his help could work with his stallion. When Dr. Ferjenčík, who at that time was a Czech refugee living in Cicero and working in a factory, went to see him, Denmark told him, 'the stallion's in there. You can't even get near him.' But Ferjenčík went in. After three quarters of an hour he told Denmark to come in. The Doctor was petting the horse and he had him eating out of his hand. Denmark absolutely couldn't believe it. He hired the doctor on the spot.

"Gee, I'd like to meet this man," Adams told his friend. "He came on a Saturday afternoon. I liked him immediately."

Dr. Ferjenčík, says in his softly-accented voice, that when he first saw the white horse, "I felt like I was home."

A big emotional statement from a man who can't go home again to his homeland.

"Horses—you take care of them, they will take care of you. It is a good life," says the Doctor. Certainly it has been true in his case.

He went to veterinary school at the University of Masaryk in Brno. When he graduated he had to do his military service, and was placed in his country's cavalry school at Pardubice, where he was veterinarian for their Olympic equestrian team competing at the 1936 Berlin Games in Berlin. "I was riding too. I was well-known as a steeplechaser. You can see, I have no ribs," he jokes today.

Ferjenčík says he could see war was coming then. In 1938, he was veterinarian for the Tenth Regiment of Czech cavalry. "In '44 the Germans decided to disband the Slovakian Army," in which he was a Lt. Colonel and veterinarian. "I joined the underground against the Germans. I was one of the leaders of the uprising. After the war I was Czech Undersecretary of Defense, and Commissioner of the Interior, and a Two Star General," he says.

"In February of 1948, I left when the Communists took over. I told myself it would be safer to leave the country because I didn't like them and they didn't like me. They issued a warrant to get me when the Communists took over." His best friend, who didn't leave, was hanged by them.

The Doctor and his wife, Milada, crossed over into West Germany. "All we had was my Tommy gun, and my wife had \$10 and what she could carry in her hands."

"First I came to Detroit where my grandmother lived, in 1949. That was hard times. Our friends took us to Chicago. If you can't find work there," they said, "you can't find work anywhere." For awhile he and his wife worked in factories. "Honest work is honest work and nothing to be ashamed of," he says when asked how he feels about those days.

In 1950 he got the job at Denmark Stables. Eventually he received his citizenship and in 1956 by act of Congress, he was awarded this country's Legion of Merit for exceptional meritorious conduct in the European-African-Middle Eastern Theatre of World War II.

Strength of character would be needed in his new job as well.

Mr. Smith, a hard-driving, strong-willed man, did not beat around the bush when he interviewed Dr. Ferjenčík for the job. "Dr., can you produce a big horse?" he asked.

"This wasn't so simple," Ferjenčík says lightly.

"Don't forget, Tempel hadn't any idea in what tree the horse was born."

"First I have to see what you have," Dr. Ferjenčík told Smith. "They were nice-looking mares, but small," he says of what he found.

"I told Tempel I would not go along with his ideas. He wanted big horses and to breed (everything!)."

"I told him the first thing you have to produce is a (good) horse." Horses with straight legs, good hoves and strong backs, all of which could be lost with the wrong breeding.

New stock was then brought in in 1964—six mares from Hungary, and three mares and three stallions from Lipica, which with the original mares became the foundation stock for today's Tempel Lipizzans.

Dr. Ferjenčík says that "after about four or five years, Tempel gave me the green light, and he told me 'do it your way.'"

"For breeding I have selected the best of the best."

"First I go for a well-built, good-natured horse. After that I have to go by the bloodlines, if I want to produce a good horse."

Of the mares, all of whom have a single name, such as Gilberta, Sabrina, Ruby, Dagmar, Fabia, and so on, he says, "They are all strong horses. Lots of room for the little ones," he points to their ample middles. "I don't like the narrow ones. The well-built strong mares produce something. Straight feet, broad chest, strong neck. The head is a little bigger. The smaller head didn't fit on."

"It's the same like the human beings, fifty-fifty. You don't know how they will come out, what of the mare will prevail or what of the stallion. Some of the little ones have the same mother, the same father. They are different. The same with people," he adds.

"Five stallions stand at stud here," he says—Maestoso II, Sabrina II, Con-

Continuation on page 8.

Dr. Ferjenčík's favourite horse: 133 Maestoso Belorna.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor stotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zmoř lodi ... \$ 12:00
zmoř letecky ... \$ 15:00

LIDÉ MEZI NÁMI

V těchto dnech se
v Mississauga, Ont.
dožívá svých 65. na-
rozenin skromný, pra-
covitý a obětavý
Ján Belan. Doma se
vyučil komínkem a
tento obor nedává
přistěhovalci v Ka-
nadě moc naděje..

Pan Belan pracoval
pořadu let pro Am. Fond v lágru Valka
a v Torontě se uchytil na čas u krajan-
ské firmy Residential Lighting na Du-
pont St. /u Kořínků/. Dostal se tedy
k "černému řemeslu", ale ne jako komi-
ník.. Později byl přijat do služeb to-
rontského školního výboru. Po mnoho let
spolupracoval s Klubem nových a zvláště
měl zájem o pomoc nově příchozím, kteří
byli hluchoněmí. Byl ve skupině krajanů,
kteří po řadu hodin čekali na přilet A.
Vlachynského a jeho druhů. Krajan Belan
nikdy za svou práci pro své spolubližní
neočekával odměnu; byl rád, že se všem
dařilo obstojně dobře. Připojujeme se
dnes - vedle jeho mnohých přátel, kteří
ho znají z Valky i z Kanady - k řadě
gratulantů k jeho výjimečnému životnímu
jubileu!

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň

Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

IN MEMORIAM

Dne 25. dubna t.r. zemřel v
Hamiltonu známý krajan dr.
Ludvík Urban. Bylo mu 73
let. Při vzpomínce se hned
vybaví farma, kterou spolu-
vlastnil s rodinou Obro-
vou, kde se konalo tolik
pěkných krajanových pikniků.. Mnozí no-
vě příchozí se tam prvně sešli s kraja-
ny, kteří přišli dříve. JUDr. L. Urban se
narodil 21. srpna 1910 v Kutné Hoře a
tam také vystudoval reálku. Po promoci
na KU jako právník se vrátil do rodného
města a působil tam jako soudce. Do Ka-
nady emigroval v r. 1951 s jednorocním
závazkem jako zemědělský dělník. Pozdě-
ji se věnoval studiu chemie a stal se
instruktorem na Mohawk College v Hamil-
tonu. Vedle obětavé práce v místní od-
bočce Čs. sdružení, byl činný také v MMI,
ve Společnosti pro vědu a umění a v Ra-
dě svob. Československa. Po 4 roky /75-
79/ byl ústředním předsedou ČSNS.

V upomínku na celoživotní

přátelství.. Nikdo nemohl

uvěřit, když 11. dubna večer

se po Torontě roznesla ne-

blahá zpráva, že semřela pí

Ana Martinovičová. Narodila

se na Slovensku v r. 1910,

jako mladá dívka vyemigro-

vala do Kanady, kde poznala svého manže-

la. Moje přátelství s Fredem začalo už

ve staré vlasti a pokračovalo v Kanadě.

Začátky jejich života v nové zemi nebyly lehké a paní

Annie stála vždy věrně po boku svého manžela a pomáha-

la budovat lepší zítřek pro sebe a svou rodinu. Každý

ji cítil, protože jako vzorná slovenská žena si získala

každého svou dobrotou a láskou. Svým dvěma dětem byla

předobrou maminkou a svým vnoučkům přelaskavou babič-

kou a hlavně vzorem ušlechtilosti, dobroty, statečnosti,

lásky a pokory. Manželům Martinovičovým se podařilo vy-

tvořit kolem sebe prostředí lásky a pochopení pro každé

ho a tím budovali lepší svět, což dnes lidstvo tolik po-

třebuje. Mary a já nikdy nezapomeneme celoživotní přá-

telství manželů Martinovičových. Byli přáteli ve dnech

štěstí, ale stáli vždy u lůžka v nemocnici a svou lás-

kou a štedrostí přinesli vždy paprsek naděje a lásky.

Byli morální oporou tak mnohým a my všichni v hlubokém

žalu se loučíme s Tebou, naše drahá Annie. Necht Ti je

kanadská země lehkou!

Rudolf Bušík.

Bude vás zajímat

Jak je zřejmé z oz-
namky na str. 8. toho-
to čísla, p. Jiří Da-
neš se dal do obcho-
dování s nemovitost-
mi ve vých. oblasti
Toronta. Je to týž
Jiří Daneš, který byl
známý v Brně svým
tanečním orchestrem
a mnozí se na něho
pamatují z pořadů rozhlasu a televize.
Jeho přátelé budou mít radost ze zprá-
vy, že i v Kanadě je činný v oblasti
populární a taneční hudby. V těchto
dnech slaví 6. výročí pravidelného week-
endového účinkování v restauraci u Be-
nešů na Eglinton Ave. W. jako klavíri-
sta. Mimoto má p. Daneš výbornou kapelu,
s kterou účinkuje na svatbách, október-
festech a tanečních zábavách. Skupina
má obrovský repertoár taneční, jazzové
a populární hudby z celého světa. Pan
Daneš poradí také rodičům hudebně na-
dých dětí a opatří vhodný nástroj.

VZPOMÍNKA

K osmdesátinám Karla Buzka ...

Poprvé jsem se s Karlem Buzkem setkal
brzy po mém příchodu do Toronta, někdy
na jaře v 50. roce. Ale ve styku jsem
s ním byl už dříve. Redigoval totiž
zvláštní kanadskou stránku pro "Hla-
satele", který vycházel v Chicagu a
poněvadž potřeboval pomoc ve své ce-
stovní kanceláři i ve své novinářské
činnosti, nabídl mi, abych /až skončím
svůj farmářský závazek/ nastoupil u
něho. Nastoupil jsem. Ale byla to
tragedie - krávy mne moc anglicky ne-
naučily a telefon, jehož prostřední-
ctvím různé rozhádané a dopálené hla-
sy se dožadovaly všemožných služeb,
se mi zdál dáblivým vynálezem. Aby se
mne zbavil, ing. Buzek mne jednou zave-
dl do torontské knihovny, kde hledali
pracovníky na odklizení knížek a já
byl přijat. Od té doby jsme zůstali
blízkými přáteli. Jeho farma poblíž
Uxbridge byla přechodným domovem mno-
ha uprchlíků. Někteří - včetně mne -
to spláceli sázením stromků /vedle
rodné země hlavní vášeň Buzkova živo-
ta/. Někdy jsem lítoval Karlovu ženu
Ellen, která zdvořile naslouchala an-
glickým výlevům svých hostů, jejichž
jedinou řečí byla čeština...
Byl jsem svědkem Karlovy veliké prá-
ce pro naše uprchlíky po celá deseti-
letí. Ví, jak hluboce je spojen s o-
sudem Československa, jak lpí na kusu
československé země v Kanadě, Masaryk-
townu. Udělal tu velký kus práce. Jsme
mu za to vděční. Josef Čermák.

Mezi gratulanty, kteří se sešli nedávno, aby blahopřáli inž. Kar-
lovi Buzkovi k jeho 80. narozeninám, byl také známý profesor
torontské university Gordon Skilling, uprostřed, se svou vzácnou
paní, autor mnoha knih o Československu. Inž. Buzek dostal ta-
ké blahopřejný diplom od kanadského ministerského předsedy.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlík

Tel.: 364-1787

CIVILNÍ OBRANA V ČSSR

Loni se zúčastnilo školení v rámci civilní
obraně v českých zemích 44 procent všeho
obyvatelstva. Letošní činnost civilní obrany
má být ofenzivně zaměřena na "objasnění
mezinárodní situace z třídních pozic". A v
"morálně politické složce školení civilní obra-
ny má být realizováno téma "Varšavská
smlouva - spolehlivá záštita míru a socialis-
mu". Tohoto školení prý se mají zúčastnit
všichni občané českých zemí.

kultura

»Rok 1984«

Když George Orwell spisoval v r. 1948 svoji dnes nejčtenější knihu, vlastně apokalypsu o životě lidí a narodů, koncem tohoto století, našel pro tuto novelu titul přeměnou posledních dvou čísel tehdejšího letopočtu a tak mu vyšel rok „1984“.

Tehdy ani on sám netušil, že se tento letopočet stane jakýmsi symbolem – rokem, ve kterém mnozí očekávají dramatické události ve vývoji a životě lidstva.

Proč jsou lidé tak zaujati jeho knihou, je těžko vysvětlitelné. Vždyť spisovatel v ní neřká nic nového a nic nového neobjevil. To, co popisuje, to zde již s různými obměnami bylo a ještě je: policejní špionáž, kontrola soukromého života občanů, cenzura slova i písma, zneužívání vědy, lži a krádeže z mocí nadiktovaných zákonů, to už existuje 66 roků v Sovětském svazu a od r. 1948 v Československu.

Orwell tedy neobjevil nic nového, ale uměl již existující diktaturu výstižně popsat a promítnout do budoucnosti v celé hrůze technického pokroku zneužitého ve službách „Velkého bratra“.

Pestré a výstřední zkušenosti předurčily Orwella k sepsání jmenované novely. Vlastním jménem Eric Arthur Blair, narodil se r. 1903 v Indii. Odtud byl poslán na školení do Anglie, aby se opět vrátil do Asie v r. 1922 a po pět roků působil jako člen imperiální policie v Burmách. Když se mu toto řemeslo znechutilo, vrátil se do Evropy s úmyslem stát se spisovatelem. Po léta žil výstředně a často v bídě. střídaje svůj pobyt mezi Londýnem a Paříží. S počátku nebyl nikdo ochoten vydat jeho literární prvotiny tiskem.

Krátko po tom, co se oženil, odešel Orwell r. 1936 do Španělska bojovat jako dobrovolník v civilní válce proti armádě gen. Franca. Tam však v barcelonské komunitě brzy rozpoznal zvrhlost, podvody a vražednou bezohlednost rudých komisařů a zradu komunistů na dělnické třídě. Vrátil se do Anglie trvale vyléčen z marxismu a stalinismu, a aby se se svým zklamáním vyrovnal, napsal parodii na sovětský systém – knihu „Animal Farm“ /Zvířecí statek/. Tam v úloze vládnoucích prasat každý může lehce rozpoznat bolševiky Stalina, Trockého. To však bylo v době války, kdy Sovětský svaz byl spojencem Velké Británie ve válce proti nacistickému

Německu. Proto nebylo taktické provokovat komunisty a více jak tučet nakladatelů odmítlo knihu vydat tiskem. Když konečně v r. 1945 kniha vyšla, zaznamenala velký úspěch, tiskne se, prodává a čte dodnes.

Svoji poslední a nejvýraznější novelu „1984“ napsal již nemocný Orwell na skotském ostrůvku Jura. Za několik měsíců po vydání zemřel na tuberkulózu. V krátké době se stala novela „1984“ velmi populární a byla přeložena do 62 jazyků a čtena v miliónech. Hlavní zásluha knihy je v tom, že jako málo jiných novel dovede „1984“ vyprovokovat čtenáře k přemýšlení. Stále více lidí začíná chápat nebezpečí vševládnoucího státního aparátu „Velkého Bratra“, kde jediným škrtnutím pera dokáže bytí rokrát změnit historii, dokáže odstranit živoucího člověka a vymazat všechny úřední záznamy o tom, že ten člověk kdy existoval. A těmto hrůzám totalitního režimu, který vládne v Sovětském svazu, měl podle Orwella v r. 1984 propadnout celý svět.

Díky Bohu nepodobá se tomu, že by v tomto roce mohlo dojít k tak radikálním změnám. Jako v minulosti tak i letos zůstane svět rozdělen na národy, které žijí v útisku a porobě a na národy, kde lidé mají možnost demokratickými volbami poslat svoje vlády do opozice. My, kteří máme to štěstí a žijeme v zemích, kde jsou respektována práva občanů, můžeme svobodně debatovat o tom, jaké změny nám tento Orwellův rok přinese a můžeme i uvažovat o fantastickém životě na „Zvířecím statku“.

Dokud není rok za námi, nikdo z nás nemůže vědět, co všechno se v jeho údobí přihodí. Nic nenavědčuje tomu, že by nás celosvětová diktatura postihla tak brzy, ale úplné zničení světa jak je známe, je permanentní možností a hrozbou. Obě soutěžící nukleární velmoci mají už těch bomb a raket nahromaděných tolik, že kdyby jen část tohoto arsenálu vybuchla, život na této planetě by přestal existovat.

Nejhrůznější skutečnost pro nás je, že i v omezené nukleární válce by to nemusela být Amerika ani Sovětský svaz, ale Střední Evropa – včetně naší vlasti, která by byla totálně zničena. Zde nepomohou tak zvané „mírové“ konference, protinukleární demonstrace, ani sliby ani hrozby státníků, politiků či agitátorů. Ale my nic nemůžeme na této hrozně skutečnosti změnit, můžeme se jen modlit, aby všemohoucí Bůh vládnoucí velmoce zachoval při zdravém rozumu. Při tom svět prodělává hrůzy terorismu jako snad nikdy před tím. Denně slyšíme a čteme, jak nevinní civilisté, včetně dětí, jsou masově vražděni výbuchy nastražených bomb.

A kde hledat vinu? Nebo lépe: jak najít lék?

OKNO

Jindřich Nermuť

/Knihu máme na skladě a stojí \$10./

POZDRAV MARII BUDÍKOVÉ

OTAKAR OSTRČIL NAZVAL Marii Budíkovou sluníčkem na své podzimní cestě. A nemohl to být výstižnější. Pěvkyně byla 27 let v Národním divadle skutečně takovým sluníčkem, z jehož paprsků se těšilo, hledálo i její štěstí. Vyšlo 3. dubna 1904 v pražské učitelce rodině; kde zpěv a hudba byly domovem. Když se Máňa na několika menších vystoupeních pochlubila pozoruhodným hlasem i hudebností, šla se jako sedmnáctiletá učit zpívat k prof. Otě Hlnkové, nadšené propagátorce soudobé písňové tvorby, kterou se ve skupině Několik a později i též ve sdružení Přítomnost stala i Marie Budíková; časem vyspěla v jednu z našich nejuznávanějších uměleků této oblasti. Hudební kritik František Bartoš napsal, že „pro každého autora je štěstím, když se jeho skladba ujme Budíková“.

Od 1. března 1929 vstoupila nadaná zpěvačka do členského svazu píseňské opery a do 1. dubna 1933, kdy ji Otakar Ostrčil angažoval k Národnímu divadlu, tam vytvořila přes šedesát postav, od Jitky v Daliboru až k Straussovu Oktávou z Růžového kavalíra, Wagnerově Elze z Lohengrina a Charpentierově Loutce, jež podle kritického soudu „značně překročila formát venkovské scény“. Za čtyři roky si tam vyzpívala svůj první český titul „píseňská slavička“. Už v Písní byla jádrem jejího repertoáru tvorba česká, především operní odkaz Smetanův, v němž ztělesnila kromě Matenky Esmeraldy, Jitky, Krasou a Znečku v Libuši, Lidku a Anežku, Barču, Blaženku a Katušku. Všechny, až na Krasou a Anežku, jsme je slyšeli v Národním divadle, kde nastudovala ještě Ludlu v Branibořech, ve Duolu udovcích Karolínu, Vendulku v Hrubce a Katušku v Čertově stěně. Celkem šlo bylo čtrnáct.

Významné životní výročí je vždy určitým pohledem zpět. Pěvkyně vzpomíná: „Měla jsem štěstí, že mě operním světem Smetanovým vedly tak velké osobnosti, jakými byli Otakar Ostrčil a Ferdinand Pujman. Ostrčil jsem poznala už hodně brzy z jeho písní, které jsem často zpívala na koncertech, poznala jsem jeho uměleckou, pokrokovou orientovanou mladost, jež nejpřijetněji vyzněla v jeho lásce k Smetanovi a k hudbě naší současnosti. Viděla jsem si jeho serióznost a bezvýhradné úcty k skladatelskému zápisu. Tehož roku byl i Ferdinand Pujman, neobyčejně vzdělaný a výsostně lidský. Jeho režie vždy vycházela z hudby a při veškeré důmyslné pojatované stylizovanosti nechávala každému pěvci dostatečný prostor k osobitému rozehrávání. Jedním z největších zážitků byl pro mne smetanovský cyklus z r. 1927. Ostrčil s Pujmanem, jsem se s ním dosud u nás nikdo nevyrovnal, tehdy odevzdali dílo, na něž dodnes nemohu zapomenout. To byl „velký skok“ kupředu. Už tehdy jsem si ještě víc zamilovala smetanovské postavy Matenku, Vendulku, Blaženku; nevím, které z nich bych dala přednost. Všechny jsou tak nafsávané upřímné, vřelé, hluboké lidské.“ A tak je pěvkyně skutečně v Národním divadle v ryzí smetanovské stylizaci prožívala s technicky vytržebným, lyricky měkkým hlasem svou dobu stádu a lehké, zářivé výšky, s urocím srdcem a lhostným vždy úsměvně slunným zjevem.

Stejně upřímný byl i její Duorák (Rusalka, kuchtil, Terinka), Píseň (Miranda), Kovařovic, Ostrčil (Anežka v Poupěti), Janáček (Jenůfa), Foerster (Eva), Novák, o jehož Hantáči z Lucerny se v odborném posudku dočteme, že to „je sluneční paprsek ve státním mléně“, a řada dalších počínaje Řázenou s Skroupou Dráteníku a konče znamenitými výkony v titulní úloze Maryši E. F. Burlana a v roli Hlavě Nele v Ensignlově zpěvaččině choře Otakara Jeremiáše, jenž zpívala i též mnoho písní a sopránové sóla v kantátě Píseň o rudné zemi, která byla věnována Pěvkyně, na níž vzpomínáme i jako na ne-

smírně půvabnou a citově uhlavou Tatiánu, Micaelu, Zuzanku, Butterfly, Liu a zvláště Mimi z Bohémy, k tomu dodává: „Ostrčil byl v té době soudobým skladatelem stejně tak jako Novák a Foerster, jejich písně jsem rovněž často zpívala. Nemělo by se dnes na ně vůbec na písně zapomínat. Pěvecký dorost má však raději pop music. Mladí slyší ty jákové melodie denně v rozhlasu i televizi a při jejich tlumočení nemusejí tolik uvažovat jako u ohlasit vážné hudby, v opěti i v písní. A tak se jim ani nedívám, ale je to škoda, jelikož se domnívám, že pěvecké talenty jsou a měly by se uplatnit především v operních divadlech a v koncertních sítích.“

JEDNOU VĚTOU Mnohým čtenářům se líbil vtipný článek dr. Veleny

Fanderlika v dubnovém čísle „KL“. Jeden si vzpomněl, že mu v Anglii za války říkali „Lord Mrs-k-mrs-k“. --V Mississauga otevřeli poradnu pro nově přechozí: Ontario Welcome House, 90 Dundas St. West, u silnice č. 10, tel. 848-4680. --Pěkný pohled ze Stockholmu nám poslal dr. Jiří Kotas. --Na dotaz sdělujeme, že Jan Rubes má adresu: Apt. 3503, 44 Charles St. West, Toronto, Ont. M4Y 1R8. --V. Orbánová

hledá dr. Gašpara J. Ginka. --Dále se hledá plk. gšt. Petzold. --Slet Kan. župy sok. bude 21.-24. 6. v Torontě. Tel. 431-0310 nebo 884-9829. --Př. Laudová hledá Antonii Aleaxisovou/Cleveland?/. --George Parker /př. z Pardubic/se z Calgary přestěhoval do Mill Bay, BC. --2 ženy se přihlásily jako společníce př. Žibřidové. --Ze 4 bratří Koernerů /př. z Hodonína/v BC žije jen Walter. --Vlast. /Bob/Plšek, člen podz. skupiny gen. Luži za války, žije ve Vancouveru, BC. --Dr. Richard Drtina přednášel 9. 5. o umění romantismu v malířství a literatuře. --25. 3. se sešli členové Čs. Orla v exilu, župy Svatováclavské-oblasti biskupa S. Zely v Kanadě; předsedou je V. J. Vostřez, jednatelem D. Hawrylyshynová, vzdělavatelem dp. J. Šach.

--Rodina inž. K. Müllnera se uspokojivě usadila v Goderich, Ont. --Marcela Poetsch žije nyní v Summerland, BC. --JUDr. Z. Vykoukal nám napsal, že se po válce v Brněnsku na Hané setkal s ruským legionářem a hrdinou od Tobruku, plk. gšt. Karlem Lukase, který byl po puči čs. komunisty po puči v r. 48 utlučen k smrti. --Pokud se někdo domnívá, že by měl nárok na čs. penzi, může psát na Dept. of External Affairs, které se pokouší vyjednat dohodu o reciproci té penzi s čs. vládou.

Letos končí svá studia v oboru matematiky a angličtiny na manitobské univerzitě nadaná krajan-ka Míla Stehlíková. Blahopřejeme!

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 232-1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400 Toronto, Ont.
/Proti Islington Subway Station. M8X 2W4

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kardinálskou životní pojišťovnou

VĚČNÁ PAMĚŤ HRDINŮM..

NA DUBEN PŘIPADÁ NĚKOLIK TRAGICKÝCH VÝROČÍ, kterých naše letecká obec vzpomene s bolestí, ale i s obdivem a úctou. Ztratili jsme za války mnoho významných osobností leteckého předválečného života i přemnoho skromnějších pracovníků na národním leteckém díle — tom díle, které, jak vše ukazuje, se má stát osudem našeho národa pro celou nejbližší budoucnost.

Neměli jsme nikdy nazbyt takových lidí a proto všech, kdo se nedočkali kýžené svobody, želíme těžce, nejen pro jejich smutný lidský osud, ale též právě pro to jejich nedokončené životní dílo, které by bylo tolik prospělo nové republice, pro ty jejich těžce nastřídané zkušenosti, pro tu leteckou lásku k vlastní práci, pro ty jejich bohaté odborné znalosti, které byly drahocenný u národním kapitálem.

Ačkoli jsme byli oba legionáři, seznámil jsem se s plukovníkem letectva Jos. BEROUNSKÝM po první až po návratu do vlasti. Stalose tak na tenisových dvorcích Lawtennis Cerklu na Letné, kde efébovsky štíhlý, snědý kapitán ruských legií neobyčejně dokonale stylem umísťoval své dlové forehandy. Bylo to v roce 1922. V té době právě užíval o přijetí k letecké zbraní. Jeho žádost byla příznivě vyřízena a tak jsme se brzo nato opět setkali ve vojenském leteckém učilišti v Chebu, kam přišel do pozorovatelského kursu. Od prvního dne jeho přidělení k letectvu bylo patrné, že jsme v něm získali osobnost cílevědomou a nadprůměrnou, která své zvolené povolání brala nejvyšší odpovědně a s ušlechtilou mužnou citlivostí. Bylo jasno, že našemu vojenskému letectvu vypracováá se v něm velitel, který cílí k nejdokladnějším místům vůdčím.

Celá služební dráha plk. Berounského byla toho jen novým a novým potvrzováním. Šel za svým cílem soustavně a houževnatě, hleděl zdokonalovat svou osobnost, jak po stránce největší odborné letecké i vojenské kvalifikace, tak i po stránce nejširšího vzdělání politického, kulturního, jazykového — stejně však i po stránce fyzické zdatnosti. Byl typem, jakých u nás málo, který nelze jinak označit než dnes trochu zprofanovaným názvem gentlemana. Byl prostě osobností, která se ostře odlišovala od běžného průměru. Není divu, že

místo přednosty oddělení a bezprostředně před válkou byl velitelem stíhacího pluku. Kromě perfektní znalosti ruštiny mluvil dobře francouzsky i anglicky. Francie vyznamenala jej válečným křížem s palmou a čestnou legií.

V letech před válkou byl dvakrát ve SSSR, jednou jako člen naší oficiální delegace, po druhé jako vůdce sportovní výpravy našich voj. letců-akrobatů.

postupem času vojenské letectvo připínalo k jeho jménu ty nejvyšší hodiny.

Plk. let. Berounský byl z rodiny, usídle v Rusku. Při vypuknutí války v r. 1914, jako 19letý právě dokončil gymnasium v Sumách v Charkovské gubernii a začal studovat práva na charkovské universitě. V srpnu 1916 byl odveden, přihlásil se do české armády v Rusku a zařazen ke 2. střeleck. pluku Jiřího z Poděbrad. S plukem se účastnil bitvy u Zborova a sibiřské anabase. Za války byl třikrát raněn. Do vlasti se vrátil v květnu 1920.

Za své vojenské kariéry u letectva osvojil si virtuózně pilotní umění stíhacího letce, jako vůbec měl zvláštní nadání pro všechny druhy sportovní činnosti. Byl znamenitým plavcem, jezdcem, tenistou a především šermířem, fleuretistou i šavlistou, který dobyl několikrát mistrovství republiky. Byl postupně velitelem školy pro odborný dorost letectva, velitelem peruti, skupinářem v let. oddělu MNO, jeden čas zastával

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

J. Hubička nám z Anglie věnoval

do archivu originál dopisu vnuka TGM, Leonarda Revillioda, který napsal 10.8.44 česky ze základny RAF Tíree, 6 dní před svou smrtí. V dopise lituje, že ho Angličané odmítli přeřadit k 311.čs.bomb.peruti. Asi proto, že byl švýcarským občanem. --V Melbourne/Austrálie/zemřel náhle kpt.let. Josef Kohout, 65, rodák českobudějovický, který za války létal u 501. a 312. peruti. --M.A. Liškutín nám poslal osobní vzpomínku na Jar. Hlouška/1920-16.11.42/ -- rodáka z Mor. Budějovic. -- Kan. letec F/L R.W. Chadwick dostal čs. vál. kříž.

Při jaké příležitosti? -- Máme další deťaly smrti W/C Joe Čermáka, který zahynul na DEW line v říjnu 1955. -- Máme český překlad záznamu v Mableton Pl. u Euston Station v Londýně o F/L J. Bryksovi. Byl sestřelen při náletu na Lille v r. 41 a 6x se pokusil o útek ze zaj. tábora. /Sloužil u 310.čs. a u 242.kan. peruti. / Po r. 48 měl potíže a zemřel údajně na srdeční slabost v srpnu 1957. -- O. Špaček uvítal min. týden v BC svého přítele M. Štanderu. -- Rev. Karel V. Vít nám z Pacific Grove, CA napsal, že před 20ti lety mu shořel dům a s ním všechny dokumenty týkající se RAF za války. -- Ing. Lubomír Volka, býv. čs. příslušník RAF, žije v Lindenhurst, NY. Přineseme o něm reportáž. -- Alan Davie, býv. člen 312. čs. peruti, napsal starostovi Liverpoolu, že udělal chybu, když na oficiální oslavě účasti čs. letců při obraně města za války pozval velvyslance ČSSR a předal mu plaketu. -- Tisk v BC přinesl snímek Honzy Novosáda od 311.čs. peruti. -- Chicagský "Hlas národa" přetiskuje občas zprávy ze Sdružení přátel letců. Děkuje!

-- V pamětní publikaci o Beaulieu je obsáhlá kapitola o 311.čs.bomb.peruti. Také fotografie gen. Janouška, Nedvěda a Šejbla. -- M. Stehlík nám věnoval seznam padlých čs. letců a fotokopii publikace F. Louckého "Zůstal jsem sám". -- Kdo má po ruce foto z Kbel z r. 37, jsou tam

zleva: Hess, Engler, Novák, Široký, Hlaďo, Výborný, Šnobel, Hubáček, Půda, Motyčka, Taudy, Šimek, Peřina a neznámý. -- F. Peřina byl jmenován členem asociace franc. stíhacích es. Nemile se ho dotklo, že publikace "Air Aces" o něm napsala, že je neboštíkem už 40 let. -- "HR" přinesl životní data kpt. F. Doležala, který byl velitelem čs. stíhacího Wingu od 1.4.43. Také článek "Nebe bylo naším oceánem", "Poslední let" /A. Vašátka/ a "Odpočinek u Scapa Flow" z pera F. Fajtla. -- Pomohl jsem najít kan. letce od 1. br. peruti F/L E. Glovera, který se znal s K. Kuttelwascherem -- žije ve Frankfordu, Ont. -- Máme svat. fotku J. Řechky a rodinné fotky J. Dygrýna z Humpolce. -- Ve Zvolenu žije P. Kuban od 311. -- Další snímky v archivu: R. Brhel, E. Epstein, F. Fučík, Hanuš Polák, Boh. Vavřka, K. Štefánek, Josef Vavřík, B. Velvarský. -- Počet osob u čs. letectva za války včetně padlých byl asi 1970. Na fotografiích je zachyceno asi 1400 osob. -- V let. muzeu ve Kbelích je nově stíhací letoun SPAD z r. 1918. Také letoun Š-2. Muzeum si s velkým zájmem prohlédli veteráni 68. anglické perute, kteří uspořádali nedávno svůj sjezd v Praze, na pozvání býv. kolegů žijících v ČSSR. Byli to noční stíhači. Jedna letka byla naše. -- Pilot Taudy dosud žije u Hradce K. -- Šnobel zahynul v autonehodě v NDR po válce. -- Poslední dva na snímku z Kbel: Sádlo a Kubiček, oba mechanici. -- P. Radosta pochválil v "HR" knihu o 311.čs. peruti a specificky o posádce letadla L-7788, kterému velel npor. Karel Trojáček. Účastnili se náletu na Berlín, byli sestřeleni a upadli do něm. zajetí /až na četaře Kunku, který spáchal sebevraždu/. B.M. Rijnhout připravuje další knihu: o S/L O. Smikov. -- Máme životní data a foto pplk. Josefa Kubáka, který sloužil u 310., 118. a 32. angl. peruti. Válku skončil jako instruktor v Kanadě. Doma velel 41. let. pluku v Havli. Brodč. Zemřel 23.8.1975 ve věku téměř 65ti let. -- Máme data o Vl. Ondřejovi a J. Tománkovi. Kdo ví něco o J. Šinákovi /+12.3.1976/?

Čtenář T.P.G. z Toronta nám zapůjčil zajímavou fotografii z roku 1941. Někteří muži byli později poslání jako parašutisté na území obsazeném tehdy Němci. První řada zleva: Honza Prager/popraven Němci/, Utínek, Felix Rybníček/zahynul při přeletu z Anglie do Prahy po válce/, Jiří Opočenský, Pavelka, Zapletal. Druhá řada: Kováč, Foretník, Maxa, Saba, Glasl/padl u Dinkirku/, Tilšer, Šnajdr, Tkanička Novák/zahynul s Rybníčkem/, Čurn/padl u Dinkirku/, Molitor, Fwik, Rosinger, Marcel Ludíkar, Karel Berger, Varadínek, Pavlíček. Třetí řada: Kolařík, Hudač, Kovář, Borsík, Jirka Hoenig, Rozbořil, Šmejkal, Bachánek, Paroulek, Bartošek, Tkaňovský, Baloun, Reichsfeld, Škola, Šrámek/padl u Dinkirku/. 4. řada: Vl. Bauer, Deutsch/zahynul jako Rybníček/, Krejčí, Křížek, Škaloud, Rozprym, Ďurkaj, Štokman, Caletka. 5. řada: Kulda, Roth a Bohm. 6. řada: Kudíbal, Karel Wolf, Dratva, Fišer, Tibor Gregor, Fiala, Rudla Čulík, Bublík, Hladil, Tarai, Kubát a Jára. 7. řada: Buchta, Řezáč, Novotný, Šabela, Pastor/zahynul při nehodě ve Skotsku/ a Šebesták. Chybějí: Krupica, Weiss a Černý. Důstojníci: neznámý, por. Svatoň, kpt. Řezábek, major Novák, npor. Moravec, por. Pecina a účetní rtm. Reich. Ví někdo, co se stalo s výše uvedenými a zda žijí dnes a kde?

DR. EDVARD BENEŠ

Narodil se v roce 1884, zemřel v roce 1948. Na letošní rok a na měsíc květen připadá tedy 100. výročí jeho narození. V roce 1946 vyšla v Praze v omezeném nákladu publikace "Dr. Edvard Beneš ve fotografii", s předmluvou F. X. Šaldy. Z této předmluvy vyjímáme několik kapitol:

Protože mám napsat několik slov doprovodem k sbírce podobizen presidenta Beneše, musím nejprve promluvit o jeho fysis. Je malý postavou. To je po mém názoru výborná věc pro člověka. Sám jsem vyčouhlý, ale jistě, kdybych mohl své tělo předělat, odkrojil bych z něho alespoň čtvrtinu. Malí lidé mívají větší specifickou váhu nežli dlouhání, jsou víc nabití elektřinou a energií, jsou parátnější a pohyblivější, lidské koule a pumy, které dovedou vjet do zdi a rozházet to dokonale kolem sebe. U menších lidí má blíž k sobě mozek a srdce, což je také výborná věc. Beneš je tedy malý muž, sporý, ale hutný a jadrný; proto se kolem něho točí jiní. Bruce-Lockhart píše ve svém „Ústupu ze slávy“: „Pamatuji se na první setkanou dr. Beneše s Mr. Baldwinem v r. 1933. Lord Curzon představil oba muže: „Zde“, pravil, „je ten malý muž (to byl Beneš), pro kterého posílám, když nevíme kudy kam. A, přísám Zeus, vždycky ještě nám pomohl.“ Beneš je neumořitelný, sama energie, samo neustálé napětí, dokonalý sportovník, výborný jezdec na koni, znamenitý hráč tenisu a cricketu, a hlavně muž stále pohotovosti a rovnováhy, bez rozmarů, železných nervů, které nevypovídají. Přijede z týdenní cesty, na níž proslovil tucet politických řečí programových, celá jeho družina je rozklíčena a touží po odpočinku, ale on jde rovnou z nádraží do Národního divadla a sleduje pozorně několikahodinové představení... Čtrnáct i šestnáct hodin práce denní není u něho nic neobyčejného. Ty nervy vydržely, co by nevydržely žádné druhé. Na příklad diplomatické jednání o rozdělení Těšínska mezi nás a Polsko. Z úst Benešových jsem jednou náhodou slyšel a zapsal si slovo: „Už to dál nešlo!“ To je z jeho úst strašné slovo, slovo, které hraničí na představu prvního záchvatu mrtvičného...

Duševně: intelekt a vůle, což je vzácné, jsou u něho v rovnováze a souladu; jsou schránky, doplňují se. To je věc, opakuji, velmi vzácná. Jsou muži nadprůměrného rozumu, a při tom nedovedou jednat, trpí oblomovštinou, neplodní hloubavci, kteří nedovedou zasáhnout ani co by za nehet vešlo do chodu světa. A zase ovšem lidé nadobyčejné vůle a při tom hlupáci, barbaři, neorientovaní a nepoučení, brutální obři. Ale velký rozum zharmonisovaný s velkou vůlí je věc vzácná a dělá velkého muže.

Tvrdí se o Benešovi, že nemá osobního kouzla. I Pierre Crabitès píše, že „Beneš nemá nic z onoho osobního magnetismu, který tak často vede k politickému úspěchu.“ Neobrací se prý proto k davům, nerozlišuje prý jejich obraznosti, nedobyl si prý přístupu k jejich srdci. V tom je jakási nedorozumění. Beneš je z té nové generace věčné a střídavé, která nade všechno nenávidí frázi a pózu; nechce nikoho přemlouvat, nikomu se vlichocovat — chce jen přesvědčovat, chce působit neosobně, pouze vnitřní silou a pravdou svých důvodů. Proto jeho vystupování je nedivadelní, bez pózy, jeho gestikulace je střídavá. Byl-li na př. Rieger typ vůdce v starém slova smyslu, který působil krásným a mužným gestem a důstojnou hlaholivou frází, retoricky nadnesenou, je Beneš vůdcem v novém slova smyslu, který přesvědčuje silou myšlenky, sevřenou železnou logikou, jadrnou prostotou a věcnou pravdivostí. Proto se jeho vystupování může zdát někomu šedým, ale pod touto šedí hoří oheň logiky, síla přesvědčení, víra v myšlenku, do jejíž služeb se dává tak úplně, až se s ní zcela kryje, a vzdává se všeho působení osobního. U Beneše není osobnosti v romantickém slova smyslu: efektní, oslnivé, hlaholivé, dekorační; není to také osobnost lyrická, je to mnohem spíš osobnost objektivistická, která se chce vyžít úplně ve svém díle a působit jím a jen jím.

Jeden životopisec Benešův nakreslil nám jej skoro jako pochmurného a trudnomyslného asketu. Nepije prý alkoholu, z děl uměleckých sleduje prý jen a zajímá se jen o jejich intelektuální mechanismus, nemiluje ani vína, ani jiných narkotik, nemiluje prý společnosti usměvavých a krásných žen, jak prý uncse tento člověk

Praha, 28. března 1946: President republiky dr. Edvard Beneš uspořádal na počest bývalého presidenta Spojených států Hoovera oběd. Zleva: dr. Prokop Drtina, president dr. E. Beneš, president Hoover a soudce Jackson. /Snímek nám laskavě zapůjčil Vavro Ryšavý z Washingtonu./

své přetěžké břemeno práce, stupňované nadto ještě nejhořčejším nevděkem svého národa, jehož prý mu byla nalita číše vrchovatá? I zde je pravda skreslena a skoro bych řekl postavena na hlavu. Beneš má svůj silný vnitřní život, pravděpodobně i život náboženský, třeba o něm nehovořil — poslední vzpruha jednání a života musí být přirozeně ponořena do tmy jako kořen stromu; našel jako zcela mladičkový muž v Haně Vlčkové, dceři pražského úředníka železničního, nejen opojení svého jara, ale i trvalou lásku svého mužství, nadto i svou spolupracovnici, duši stejné víry a stejné statečnosti; kterou osvědčila ve zkouškách nejtěžších.

Beneš byl označen, a právem označen, jako veliký selfmademan moderní doby. Je to správné, jenže se nesmí ztotožňovat selfmademanství se samouctvím. Beneš zrevolucionoval politiku a diplomacii své doby, ale není samouk, je školený, vědecky založený a všestranně vzdělaný odborník.

Crabitès jako největší chválu, již lze vzdát Benešovi, uvádí skutečnost, že mu pařížské salony nepomátly hlavu; nedostal nikterak závrať z jejich slávy a nádhery. „Zůstal tím, čím byl, když do nich po prvé vkročil, prostým, nenáročným, mužným a vlasteneckým. Stále chodil na své obědy do též malé restaurace a stále za ně platil jenom šilink. Nezměnil svého způsobu života. Vydržel těžkou zkoušku, protože věděl, kým a čím sám je, jak prázdnou věcí ve skutečnosti je společnost a jakými vznešenými ideály beze sporu jsou láska k vlasti, národní hrdost a sebevědomí.“

Masaryk řekl, že bez Beneše neměli bychom republiky; a je to možno doplnit větou další: ani míru. Beneš je velký organisátor myšlenky mírové, a takto je již staven proti Hitlerovi, jako zosobněné válce, některými vynikajícími publicisty politickými. Benešova činnost ve Společnosti národů, Benešova myšlenka Malé dohody, Benešův poměr k socialistické republice ruské, to všechno jsou jen vnějšíkové nálepky na velmi intenzivnou a myšlenkově důmyslnou práci organizační, kterou koná soustavně a nepřetržitě to elektrické dynamo, jímž je mozek Benešův. Beneš stává se víc a více v představě nestranných evropských pozorovatelů politicky kulturních celým jedním pólem dnešního světa: pólem civilisace, práva, kooperace národů, přesvědčení o vítězství rozumu a ducha nad surovými pudy zvůle a násilnické expanse. Jeho jméno stává se typem a symbolem, šifrou v telegrafní abecedě dnešního evropského vzdělance. Je to zkratka za slova: boj o právo, spravedlnost, lidství. „Bude nutno nalézt vůdce,“ píše Crabitès, „který by se postavil v čelo batalionu míru proti nebezpečím, která hrozí civilizaci. Jsem přesvědčen, že Edvard Beneš je jediný člověk, který má odvahu, vytrvalost a schopnost zachránit svět.“ Na všechny tyto tužby odpovídá značka E. B., která, není-li jí již, stane se brzy stejně proslulou a rozšířenou jako značka T. G. M. F. X. ŠALDA

DVACET LET OD SMRTI GENERÁLA LVA PRCHALY

V nedávno zveřejněných pamětech dr. Prokopa Drtiny „Československo - můj osud“, se dostalo čtenářům čtyřsvazkové dílo, které je příkladem memoárů nejsubjektivnějšího druhu. Autor, jeden z předválečných a válečných tajemníků dr. E. Beneše, po válce ministr spravedlnosti, byl jedním z předáků národních socialistů, kteří dali v únoru 1948 podnět k demisi některých nekomunistických ministrů. Tím umožnili komunistům, jejich sociálnědemokratickým souputníkům a tzv. ministrům bez stranické příslušnosti Janu Masarykovi a gen. Ludvíku Svobodovi, převzít moc legálně a se souhlasem prez. Beneše.

Dr. Drtina začal psát své dílo v komunistickém vězení, což se odráží na obsahu i stylizaci. Je to výbornou češtinou napsaná sebeobrana oddaného, ba přímo zaslepeného služebníka prez. Beneše, který s těžkým srdcem, až na konci života, si zveřoval některé názory na svého idola, s jehož jménem bude navždy spojena dvojnásobná kapitulace. Dr. Drtina hodil přes palubu ustálenou konvenci psát o mrtvých jen dobré. Nevyhýbá se osobním útokům, někdy celkem malicherným, např. na Msgr. Šrámka, ale i nactiutrhácného rázu. Lidový demokrat vědomě upírá právo na svobodnou existenci všem, kteří si dovoluovali pochybovat o správnosti politické linie, domácí i zahraniční, prez. Beneše, a od I. světové války upozorňovali na Benešovu touhu po moci a diktátorské sklony. Na to si postěžoval již gen. Štefánik prof. T.G. Masarykovi. Dr. Drtina tím dokazuje, že mu při psaní vzpomínek nešlo o pokud možno objektivní vyličení historicky důležitých událostí, jak je poznal ze zákulisí Hradu a londýnského odboje, nýbrž o čistě osobně a stranicky zabarvený testament.

Nejostřejším způsobem napadl dr. Drtina gen. Prchalu, který prý v protibenešovské činnosti zašel nejdále, což byla v Drtinových očích „chyba neodpuštělná, neboť se morálně v podstatě rovnala zradě“ (s.l., k.2., s.581). Slova nadaného právníka, který se nerozpákoval skrytí svou identitu během války za Pavla Svatého, jsou tím více zneklidňující, čteme-li na jiném místě (s.l., k.2., s.532): „urážet zrádcováním je nejlacinější a nejstupidnější zbraní, ke které se vždycky uchýlí demagogové, dojdou-li jim argumenty“.

O co jde? Jakou zradou se provinil gen. Prchala a ti, kdož nesouhlasili s katastrofální linií prez. Beneše? Bývalý ministr spravedlnosti nepředložil ani jeden důkaz.

V poválečném národněfrontovém tisku všech stran se často objevovaly útoky proti gen. Prchalovi a jeho spolupracovníkům. Byly napsané a zveřejněné v vědomí, že jejich autoři a redaktori se nebudou muset odpovídat za falešná nařčení u nestranného soudu. Tato beztečnost nebyla zaručena mimo území ČSR a tak ti, kdož si dovolili pokračovat ve lživé propagandě, byli předvoláni před nezávislé britské soudce. V anglosaských zemích jsou nepodložené útoky tištěným slovem považovány za jeden z nejzákeřnějších prostředků k vyřízení, nebo alespoň k oslabení nepřijemného protivníka.

Dříve než podám stručný přehled o několika procesích mezi gen. Prchalou a nactiutrháči, uvedu historickou perličku, která byla na počátku sporů. Gen. Prchala byl v r.1934 jmenován náčelníkem Hlavního štábu. V rozhovoru s tehdejšími ministrem národní obrany gen. Machníkem vyslovil gen. Prchala ochotu zaujmout jednu z nejdůležitějších funkcí v republice, ale jen v tom případě, budou-li splněny dvě podmínky: 1. spojenecká smlouva s Polskem, 2. vybudování opevnění na hranici českého žilvu, nikoli československého státu.

Jeho podmínky se dostaly ku sluchu tehdejšího ministra zahraničních věcí, dr. E. Beneše. Krátce nato se objevily v českém tisku útoky proti Prchalově sestře, provdané za Němce. Gen. Prchala pocházel ze Sl. Ostravy. Zhnušen osobními nárazkami gen. Prchala funkci odmítl.

K dalšímu střetnutí došlo pár dní po Mnichovu. Gen. Prchala vedl delegaci armády, která naléhala na prezidenta Beneše, aby se bojovalo za všech okolností. V úsilí zabránit uskutečnění mnichovského diktátu pokračoval gen. Prchala i poté, kdy radikální skupina politiků a vojáků se smířila s rozhodnutím prezidenta Beneše. Dr. Petr Zenkl, tehdejší pražský primátor zaznamenal v mnichovském „Českém slově“, že ho 2. října 1938 vyhledal gen. Prchala s doprovodem pplk. gšt. Emanuela Moravce, ve snaze získat jeho spoluúčast na státním převratu a obraně proti hroziícímu nacistickému útoku. Bojovný dr. Hubert Ripka toho dne žádal na pražské radnici, aby prezident Beneš byl fyzicky likvidován.

3. října se konala v Jihlavě schůzka Prchalových spojenců. Gen. S. Ingr dostal úkol obsadit se dvěma divizemi Prahu. Šel však na Hrad a informoval o plánu prez. Beneše, který 5. října resignoval. Není těžké pochopit, proč se gen. Ingr stal v Benešově zahraniční vládě ministrem obrany, ačkoliv byl vždy Prchalovým podřízeným.

„Z vysoké generality“, napsal za „pražského jara“ komunist dr. Karel B. Palkovský, „byl L. Prchala jediný armádní velitel, který byl ochoten připojit se k akci, jež by ne-

odpovídala ponížujícímu rozhodnutí vlády, tedy k menší či větší revoltě“ (Mnichov - Vzpomínková kronika, 1969, str. 376).

Čtenáři, kterým je kolem 60 let si vzpomenu na jaro 1939 kdy šuska o Prchalově armádě inspirovala tisíce českých lidí k útěku do Polska. Gen. Prchala přijel do Varšavy koncem května. Z dob studií na Vysoké škole válečné ve Francii se dobře znal s náčelníkem polského generálního štábu W. Stachiewiczem, kterého vyhledal za účelem organizování a vyzbrojení dobrovolníků. Jeho činnost byla sledována s velkou nechuť nejen zbytkem čs. diplomatů, kteří Polákům nemohli přijít na jméno, ale též dr. E. Benešem, který se obával konkurenta v boji o vůdčství zahraničního odboje. Až do pádu Francie v červnu 1940 Benešova pozice nebyla tak 100procentně jistá. Armáda opovrhovala jeho zbabělostí, národ ho proklínal. Možná říci, že rozhodujícím činitelem se stali čeští zpravodajci, kteří po počátečním váhání se podřídili dr. Benešovi, jemuž dali k dispozici část tajných fondů a zařizovali jak ve Francii, tak ve Velké Británii internaci protibenešovských opozičníků. Jejich šéf, pozdější gen. Frant. Moravec přiznal v pamětech, jakými metodami vyhovoval Benešovým přáním.

15. června přijel z Londýna do Varšavy major gšt. J.B. „člen „Moravcovy jedenáctky“. V „Důvěrných poznámkách ke Zprávě o odboji v Polsku“ (Archiv dr. Karla Lochera) gen. Prchala píše: „Tento B. se snaží všemi možnými způsoby mě přesvědčovat abych zanechal práce ve Varšavě, podřídil se Londýnu a odjel na západ. Podobně jedná i s poslancem inž. J. Schwarzem. Zároveň se snaží rozdělit nás tím, že jednoho pomlouvá před druhým. Nešťití se pomlouvati mne u zpravodajského oddělení polského štábu, kde mě líčí jako muže, poslaného gestapem. Do protektorátu posílá zprávy, že gen. Prchala je v placených službách u Poláků. Konečně se pokouší dosáhnout svého cíle výhrůžkami, že členy a přítele skupiny gen. Prchaly dá zavraždit“.

Činnost gen. Prchaly byla trnem v oku nejen dr. Benešovi a jeho stoupencům a zaměstnancům, ale též Československému politickému komitétu pod kontrolou komunistů, kteří po uzavření německo-sovětského paktu v srpnu 1939, označili české a slovenské legionáře za fašisty. V předvečer 2. světové války byli tímto pojmem poctěni ti, kdo chtěli s Hitlerem bojovat - ne paktovat.

Chaotické události z 18. října 1939, kdy Rudá armáda přebročila polskou hranici a obsadila ukrajinským lidem obývanou východní část Polska, daly dr. Benešovi příležitost vyřídit si účty. Gen. Prchala, jako mnozí před ním, pocítil na vlastní kůži ostří Benešovy mstivosti.

Na cestě zajistit přechod České a Slovenské legie do Rumunska byl gen. Prchala zatčen sovětskou tankovou jednotkou. Podarilo se mu přesvědčit velícího důstojníka, aby mu povolil vyhledat vyslance dr. Juraje Slávika v Zalescích. Dr. Slávika nezastihl. Byl mu však doručen vyslancův dopis, v němž ho informoval, že jednání o přechod do Rumunska byla úspěšná. Z Moskvy zatím odpověď nedošla. Ježto obsazení Zalesciku sovětským vojskem bylo očekáváno každým okamžikem a možnost návratu k legii nebyla, rozhodl se gen. Prchala vyhledat dr. Slávika v Černovicích. Asi hodinu po přechodu rumunské hranice byly Zalesciky obsazeny Rudou armádou. Večer téhož dne měl gen. Prchala rozhovor s dr. Slávikem, který pak vyzooměl vyslance Zd. Fierlinger v Moskvě o situaci legie. Z Rumunska odjel gen. Prchala přes Bejrút do Marseille, kde přistál 27. října 1939.

Podle vyprávění kpt. Oldřicha Pelce, na francouzské lodi „Champion“ bylo kolem 120 Čechů a Slováků, kteří se dostali do Bejrútu buď do Rumunska nebo z Bělehradu. Gen. Prchala byl u všech velice populárním mužem.

31. října se sešel gen. Prchala s gen. Ingrem v Paříži. Ingr ho obvinil z politické neloajalnosti a z toho, že „v kritické době vojáky opustil a zachránil se do Rumunska“. Gen. Ingr již v roli nadřízeného pokračoval: „Myslím, že pokud tyto věci nebudou vysvětleny, nemůže být o tvém budoucím přidělení řeči“.

Známý historik Jan Křen, z jehož studie „V emigraci“, 1969, cituji s. 341, byl nucen přiznat že tzv. „Obžalovací spis“ (uvozovky J. Křena!) obsahoval mnoho pomluv a pod čarou dodává: „Tomu nasvědčuje skutečnost, že Prchalovým žádostem, aby k vyšetření jeho případu byla zřízena zvláštní komise, nebylo nikdy, ani v Paříži ani v Londýně, vyhověno. Naopak v Londýně později nabízel Beneš Prchalovi finanční podporu a i po jeho (tj. Prchalově) odmítnutí se snažil Prchalu „pacifikovat“ tím, že mu chtěl obstarat velitelské místo na vysoké vojenské škole některé z latinskoamerických republik.“

Přizná-li komunistickým cenzorem tolerovaný historik, že v případě gen. Prchaly šlo očitě o zneužití historické události k odstranění politického konkurenta, pak nepřekvapuje, že dr. Beneš zabránil dát průchod pravdě při prvním soudu v Londýně, v němž gen. Prchala žaloval Benešova synovce Bohuše Beneše pro „libel“, tj. písemnou urážku na cti.

Pokračování na str. 7.

Koncem dubna t.r. se v Boltonu, Ont. sešli po mnoha letech dobří přátelé - Jan Gellner /vlevo/ a Karel Schuck. Za II. války byli oba navigátory u 311. čs. bombardovací peruti v rámci RAF. Karel Schuck s paní cestuje po USA a Kanadě.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

740 Spadina Ave.
Toronto, Ont.
M5S 2J2

KAMPELIČKA

Tel. /416/ 925-0557.

SPECIÁLNÍ PŮJČKY

NA
NOVÁ
AUTA

12.500%

na 1, 2 nebo 3 roky

* Změna úroku vyhrazena

Šeková služba zdarma - No Charge Chequing.

Naše úroky a služby jsou lepší, než jinde - zeptejte se našich členů!

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace.

Vklady pojištěny Ontario Share and Deposit Insurance Corporation.

19. března 1984 - změna vyhrazena.

Úřední hodiny: pond. a pátek 10-7, út. až čtvrtěk 10-5, sobota 10-1.

DVACET LET OD SMRTI GENERÁLA LVA PRCHALY

Dokončení se str. 6.

Podle záznamu kancléře J. Smutného, dr. Beneš chtěl dovolit některým úředním a vojenským činitelům, aby před soudem vypovídali. Mluvil konkrétně o plk. F. Moravcovi, majoru J. Bartíkovi, gen. S. Ingravi, ministru J. Slávikovi. Nakonec však souhlasil s tím, že odevzdá soudu jen prohlášení, což zdůvodnil J. Smutnému: „Já tam pustím lidi, vojáky, Ingra a jiné, kdovi jaké blbosti mi tam napovídají, to je takhle lepší, aspoň se nemůže stát nic horšího.“ (Dokumenty z historie čsl. politiky 1939-1943, 1966, I., s. 371).

2. ledna vyšel v londýnském „Čechoslováku“ článek „Do posledního roku?“ šéfredaktora B. Beneše, pod pseudonymem Tenax, v němž mj. napsal: „Měli jsme několik pokusů o rozkol a vytvoření opozice uvnitř naší akce. Ve dvou případech, v Polsku a ve Francii, všechny komplikace za nás vyřídily události, tak jak to prezident od počátku akce s jistotou a trpělivostí předvídal. Kahánkovština a prchalovština zhasla v Polsku s beckovským režimem dříve, než se rozrostla ve skutečný rozkol. V Paříži všechny naše potíže – mnohem závažnější než „ubohé pokusy o separátní odboj“ v Polsku – zneuzívané francouzskými politiky, kteří s sebou nesou vinu za Mnichov, za nás vyřídil Adolf Hitler tím, že rozdrtil Francii“.

B. Beneš neměl odvahu dostavit se před britského soudce a slyšet jeho rozsudek ve prospěch gen. L. Prchaly. Dal se přeložit do San Franciska, kde působil jako konzul.

Soudce C. Johnson zamítl v rozsudku námitky obhajoby proti žalobě mj. slovy: „Bylo vůbec až do osobního pádu Francie nějaké osvobozovací hnutí takového rázu, že kdokoli v Polsku mohl vytvářet nějakou rozkolnickou nebo separatistickou opozici?“ ... „Spočívá tedy výklad – komentář v zažalovaném článku na skutečnostech právě zjištěných? Jsou obvinění z korupčních nebo nepočetných motivů ospravedlněna provedenými důkazy?“

A odpovídá: „Není takových skutečností ani důkazů. Žalobce se nepokoušel vytvořit rozkol. Nepokoušel se ani o opozici v „Naší akci“. Ani nemohl. Vždyť Národní výbor s dr. E. Johnsonem zamítl v rozsudku námitky obhajoby proti žalobě mj. slovy: „Nato si klade soudce závěrečnou otázku: „Je to ale poctivý výklad (fair comment), řekne-li se o vynikajícím vojáku, o generalissimovi osvobozenického hnutí, jímž gen. Prchala nesporně byl koncem srpna 1939, že jeho činnost pomínula, že to byly stíny, jež nezanechaly trvalejších stop, a že jeho snahy zřejmě spočívaly na osobních a stranických ambicích? Jsem nucen prohlásit, že takový komentář považuji za hnusný komentář“.

Soudce Johnson vložil do rozsudku teoretickou úvahu o svobodě slova a právu kritiky. Tyto svobody mají meze. Neoprávnějí nikoho k tomu, aby připisoval činnosti jiných korupční nebo nečestné motivy.

Na počátku r. 1946 rozhodla dr. E. Benešem jmenovaná, nikoli zvolená vláda, požádat Velkou Británii o vydání gen. L. Prchaly a jeho přátel. Jeden z největších londýnských deníků „The Daily Express“ přinesl o tom zprávu pod titulem: „Čsl. vláda žádá o vydání zrádce“. Stačil dopis od právního zástupce gen. Prchaly a „The Daily Express“ zveřejnil celostránkovou omluvu.

V r. 1950 zveřejnil dr. H. Ripka knihu „Czechoslovakia enslaved“, v níž napsal, že gen. Prchala opustil jednotku českých a slovenských dobrovolníků. Když se právní zástupce dr. H. Ripky přesvědčil, že žalobce má pravdu, dal se na rychlý ústup. V prohlášení, které bylo veřejně přečteno před Nejvyšším soudem v Londýně dne 27. července 1950 bylo konstatováno, že tvrzení v Ripkově knize jsou naprosto nepravdivá a slíbeno, že budou z knihy odstraněna. Právní zástupce dr. H. Ripky a spol. uznal, že jeho klienti (byl zahrnut i nakladatel, SFB) se dopustili těžkého utržení na cti vůči gen. Prchalovi, vyjádřil jménem žalovaných plné a upřímné politování a odvolal bez jakékoli výhrady všechna obvinění jež by se mohla dotknout cti gen. Prchaly. (Český boj“, Londýn, 8. ledna 1951).

22. září zveřejnil londýnský týdeník „The Economist“ článek o sudetoněmecké propagandě, v němž se zmínil o „více nebo méně fašistickém emigrantovi, generálu Prchalovi“ (The more or less Fascist emigre, General Prchala). „The Economist“ a tiskárna St. Clementa Press se gen. Prchalovi omluvily před Nejvyšším soudem 19. června 1952. Ani v jednom z výše uvedených případů nežádal gen. Prchala britské nakladatele a tiskárnu o velké odškodné. Věděl, že lektori, kteří neznají zákulisní intriky dr. Beneše a jeho stoupenců, věřili autorům anebo informátorům, že neměli na mysli úmyslné poškodit dobrou pověst kohokoliv.

Vydal tak obsáhlé dílo, jakým jsou Drtinovy paměti, není prázdninovým zaměstnáním. Nakladatelství 68 Publishers a všem organizacím, které přispěly finančně, patří mnoho díky. Drtinův rukopis byl zveřejněn beze změn. Zejména tím byla čes. exilu

prokázána nesmírná služba. Po gen. F. Moravcovi a prof. V. Černém se dočítáme u dalšího dr. Benešovi oddaného obdivovatele, že druhý československý prezident nebyl tak prozíravým jasnovidcem a veletolerantním demokratem, jak nám ho líčili dobře placení propagandisté Hradu. Dr. Drtina přiznává na řádcích i mezi řádky, že muži 28. října 1918 dr. K. Kramář a A. Švehla (J. Stříbrného opomenul) měli pravdu, když před dr. Benešem varovali. Tím vzdal až dosud největší počtu protibenešovské opozici, to znamená i gen. Prchalovi a jeho přátelům, kteří v letech 1939-1945 měli odvahu otevřeně působit proti Benešově zahraniční akci.

Mnoho lidí – mezi čtyřma očima – reptalo proti Benešovu počínání. Když dr. Karel Lochner, za války tajemník České národní jednoty, sbíral na sklonku r. 1943 podpisy pro Otevřený dopis britskému ministru zahraničí A. Edenovi, proti oprávněnosti dr. E. Beneše uzavřít spojeneckou smlouvu se Sovětským svazem, čeští lidé, žijící v Londýně, se mu vyhýbali jako prašivému psu. Jenom 10 mužů a 1 žena měli odvahu se podepsat. Ani jeden z 800 Benešových zaměstnanců na protest nerezignoval z úřadu. Naopak. Předbíhali se v pochlebování Benešova protiústavního činu!

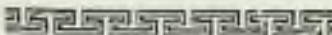
Má většina automaticky pravdu? Kdo bránil lépe zájmy českého národa a republiky?

Na to odpověděla historie. Co soudí o vládnoucí vrstvě a opoziční skupince osobně zaujatý svědek a neméně stranicky zaujatý autor?

„Benešovci, to je klasa slepých epigonů všeho, co kdy Beneš prohlásil. Bohužel jsou hlavními šifry nedůvěry k Západu. Jsou to vášnivci jako nás Drtina, jenž nedovede sníst ani lžičku polívky, aniž by opakoval slovo Mnichov, zdá-li se mu polívka v Anglii špatně osolená anglickou solí. Všechno co Mnichov natropil, je zlá skutečnost, ale hledět na budoucnost skrze Mnichov znamená připravovat Mnichov jiný, obrácený. Totiž, opřít se jen o Východ značí dát se Rusku úplně do rukou“ (Deník kancléře J. Smutného, 22. srpna 1943).

„Prchalovci byli zapřísaháými nepřáteli Sovětského svazu, nechtěli ani slyšet o možnostech spolupráce a spojení se Sovětským svazem a stáli v příkré opozici i proti Benešovi a jeho koncepci zahraniční politiky“ – J. Reiner, „Komunisté v čsl. vojsku na Západě“, 1980, s. 150.

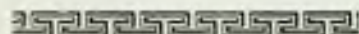
S odstupem času je spravedlivé napsat, že gen. L. Prchala „morálně“ zradil?

OKNO

Pustí čs. komunisté papeže do Československa?

V minulých dnech bylo potvrzeno, že pražský kardinál Tomášek pozval sv. Otce Jana Pavla II. k návštěvě Československa v příštím roce. Návštěva se má uskutečnit u příležitosti 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje, které připadá na 6. dubna 1985. Papežská návštěva se bude muset asi uskutečnit až po hlavních oslavách počátkem dubna, neboť sv. Otec musí setrvat v Římě v době velikonoční. Pozvání předcházela masová podpisová akce, která sebrala na 10.000 podpisů pod žádost o papežovu návštěvu.

What Price Freedom?

West Germany is buying freedom for East Germans one at a time. More than 1,000 Germans were allowed to hop the Iron Curtain westward in 1983 because West Germany bought their freedom from the East German government. According to the International Society for the Defense of Human Rights in Frankfurt, West Germans have spent \$375 million to spring more than 20,000 dissidents and other unwanted since the Berlin Wall went up. This comes to \$18,750 each. That seems like a bargain. On the other hand, at that rate it would cost over \$300 billion to liberate all of East Germany. And the hard currency goes for bigger and better ways to tighten the Soviet block on those left behind.

POSTIŽENÍ MAJÍ PRÁVO

PODĚLME SE O ZODPOVĚDNOST

Community Justice Week v Ontariu vás vyzývá, abyste pomohli starat se o poškozené.

Náš právní systém má dobrou tradici v ochraně těch, kterým bylo ublíženo. A my všichni uznáváme, že oni mají na ochranu právo a potřebují ji.

Postižení a jejich rodiny potřebují pomoc v okamžiku krize. Potřebují také někoho, kdo by je provedl složitým právním systémem, někoho, kdo jim pomůže překonat následky zločinu.

Ontarijská vláda má několik programů, které pomáhají obětem zločinu. K tomu je však zapotřebí pomoci jednotlivců i společnosti.

I vy pomozte předcházet zločinnosti ve svém okolí prosiděním těchto programů. Spojte se s místní policií nebo soudem nebo napište na adresu: Provincial Secretariat for Justice, Queen's Park, Toronto M7A 2A1.

Provincial Secretariat for Justice

Ontario

Gord Walker, Minister
William Davis, Premier

VZPOMÍNKA Bude vás zajímat

Dne 17. května t.r. tomu bude už 16 let, co ve Vatikánu zemřel p. kardinál dr. Josef Beran. Trpěl za náciů i za vlády čs. komunistů.

Naše dubnové číslo vyvolalo řadu komentářů: předně se nevědělo, že v rámci am. armády v záp. Německu existují čs. jednotky. JUDr. O. Malá doplnil některé informace v souvislosti s článkem o Jiřím Králíci: Mojmír Teplý /nebyl lékař! a Miloš Kruml pocházel z Chotěboře. První zemřel doma - podrobnosti nejsou známy. Miloš Kruml byl por. ženijního pluku a padl hrdinskou smrtí 16. června 1940, když s 26ti jinými dobrovolníky - za velení por. Jana Šmída - kryl ústup čs. jednotek na hroutící se frontě ve Francii v prostoru Brionne. Kruml obléval lehký kulomet a rozpráší silnou škupinu německých motorových vozů. Jeho nabíječem byl Harzal. V nerovném boji prolétla německá kulka Krumlovým srdcem. Z celé čs. jednotky zůstali naživu jen dva muži. Padli hrdinové, včetně por. Miloše Krumla, byli po válce převezeni na čs. vojenský hřbitov La Tourette poblíž Annassu.

SRDEČNÉ BLAHOPŘÁNÍ

Naši montrealští
přátelé nás upozor-

nili, že dne 18. května t.r. se v Britské Kolumbii dožívá svých 75ti let známý krajanský cukrář Miroslav TOMAN. Začal se učit v r. 1923 u firmy Štěrba a Fišer na Národní třídě 29. Po čtyřleté výuční době a po absolvování povinné vojenské služby na Slovensku, pracoval opět u Štěrby jako tovaryš a to do roku 1933, kdy se osamostatnil v Ostrovní ul. č. 12, za Národním divadlem. Byl známý svým speciálním Tomanovým pečivem. V roce 1954 byl jeho obchod úředně zlikvidován. Podařilo se mu dostat se do Rakouska v r. 1966 a o rok později emigroval do Kanady. Usadil se v Montréálu, kde se mu líbila evropská atmosféra. Nejdříve pracoval v hotelu Champlain a v Royal Montreal Golf klubu. Během zimy u amerického milionáře Salomona na Floridě jako soukromý kuchař a cukrář. V roce 1974 si otevřel svou cukrárnu a kavárnu na MacKay St. v Montréálu, která se stala populárním střediskem našich krajanů. Po pěti letech obchod prodal a odstěhoval se za mírnějším klimatem do Viktorie, BC. Na penzi mu však neustále něco chybělo, neměl stání a po krátkém čase si otevřel novou cukrárnu v č. 739 Pandora St. Jeho pečivo se opět stalo populární a vyhledávané. Po třech letech podnik prodal a řekl si, že si opravdu zaslouží odpočinek. Má sice na mysli cestování, ale doufáme, že mu zbyde čas někoho z našich začít do svého řemesla, v kterém je vpravdě mistrem. Má jemnou, citlivou duši a v tichosti pomáhá našim krajanům, kde je třeba. MJ

Prodává: „... a tento stroj vykoná polovinu vaší práce.“
Zákazník: „Zabíjí mě prosím dva.“
„Podle čeho poznáme jedovaté houby, Nováku?“
„Poznám je podle toho, že po nich umřeme.“

Vidí pán malého chlapce, který stojí u silnice a pláče.
„Copak se ti stalo?“
„Když já přijdu pozdě do školy.“
„Tak proč tady stojíš?“
„Maminka říká, že musím počkat, až přejede přes ulici auto a ono pořád nejede.“

Dr. M. Ferjenčík...

Continuation from page 1.

sano Andora, Pluto Plantana (grandson of Pluto XX), Neapolitano Fantasca and Siglavy Roxana, representatives of the five major Lipizzan dynasties. (The first name is the sire's line, the last name that of the mother.) "Most of the stallions were tried first as performance horses," he adds.

But it is not only knowledge that Dr. Ferjenčík brings to the Lipizzans. He unabashedly lets his love for them show, slipping his favorites sugar from his pockets, chiding the mares who are being crotchety.

Lipizzans are very smart, very sensitive," he says and he has with them that magical rapport he had with the Denmark stallions. He leads out his favorite, Pluto Plantana, for a photo. Trumpeting his love to the nearby mares, the powerful stallion nonetheless is polite to the frail doctor holding his lead.

Steve Foerster, director of Corporate Development at Tempel Steel, who worked summers in college on the farm baling hay and shoveling manure, says "the thing that amazed me was that Dr. Ferjenčík knew every horse on the farm, even at our high point of numbers, and it seems like they recognized him too. He could walk out through a field of the greenest horses without any fear of getting hurt."

"They are all mild horses, so you have to be mild to them," is Dr. Ferjenčík's philosophy.

The result of Dr. Ferjenčík's careful selection is now visible. The younger Lipizzan have lower, longer gaits, and are mainly of a middle size, the tallest being about 15.3 hands.

Some remain smallish. "For the airs, to jump, to make a capriole, to make any above the ground movement, you need a smaller horse, with a stronger back, shorter loin, with a hind end that can carry the weight," he explains.

The herd currently number 280. "Once I had almost 500," says Dr. Ferjenčík, but numbers have been reduced since Smith passed on a few years ago.

It is still the largest privately-owned herd of Lipizzans in the world, and more valuable genetically than ever, with a herpes virus causing rhinotracheitis killing dozens of mares and foals in Europe, and a number of performing stallions at the Spanish Riding school.

Dr. Ferjenčík says philosophically of the herpes epidemic, "that's the nature of things. I am an old soldier and I am used to this. In war, one saw hundreds and hundreds of horses die of every kind of disease.

"They probably didn't use the vaccine," which has been routinely used at Tempel Farms.

No one is sure what current status is with the European Lipizzans as there is a total blackout of news. Tempel riders with friends in Vienna are unable to get any new information.

The Tempel foals will live a life similar to those of their threatened European cousins. "The foals stay with their mothers until they are five or six months old. Then I have to put the mothers far away. I put two and two together so they are not suffering so much," the Doctor says.

The horses are segregated into bands of the same age, and will run in the open air until they are four. Then they will be looked at by the professional trainers at the farm. Alf Athenstaedt and Karl Mikolka, for movement, conformation and temperament. By right of seniority they will select the outstanding for themselves.

Some will be sold. The best mares will be kept for breeding. Promising colts will go first to the West Barn, where they will be divided up by seniority among young riders such as Ken Jameson, who describes it as "kind of like a pro football draft." Riders will swap horses when there are personality conflicts. "Some like them fiery; I like them sleepy," Jameson says.

"Very few make the top," he adds. The most talented stallions will progress to the East Barn where the 26 performing stallions for the shows, inaugural parades and cultural events live like their royal ancestors.

In the long years it will take for them to learn to do piaffe, passage, flying change of lead, and the airs above the ground, they will have turned ermine white. They will look like models for the great equestrian statues of antiquity. And in their large brown eyes and elegant bearing will be a composure, an awareness that they are very special, a trait unlisted in a pedigree, but one Dr. Ferjenčík has guarded as well as any other.

This year Tempel Farm's performance season included Lipizzan shows every Sunday at 1 p.m. from May 29 through October 23, with a second weekend performance at 1 p.m. each Saturday from June 18 through September 10, and special group performances at 10 a.m. one Wednesday a month. An indoor arena can accommodate up to 1,000 guests in case of rain. Tempel Farms is located midway between Chicago and Milwaukee, west of the Tri-State Tollway (I-94) at exit 132 West near Great America. Ticket prices are \$6 adults, \$3 children under 12. For more information call (312) 623-7272.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Známy kulturní pracovník prof. Jaroslav Trnka oslavil 10.5. v Paříži své 79. narozeniny. Blahopřejeme! -- Došlé pozdravy: Emanuel, Carmen a Georg Kludští ze Stuttgartu, NSR; J. Polínek ze Švýcar; Šlechtovi/Rochester, NY/z Floridy; K. Kukul ze Švýcar; Baerovi /Švédsko/ z Kanárských ostrovů. -- Sl. Wilma Hanáková z Knox, Ind. nám sdělila, že její bratr Josef zemřel v r. 1981. -- Dr. Jan Adámek žije ve West Palm, Beach, FL. -- J. J. Jaroš vede firmu American Music Publishers v Las Vegas, NE. -- Jan Kuncič nám poslal článek "Tabu Katyn", pojednávající o popravě 11.000 polských důstojníků v Katynu sovětskou policií NKVD v květnu 1940. -- Česká kat. kolej Nepomucenum v Římě slaví v těchto dnech 55. výročí založení. Vede ji rektor dr. Vrána. -- Dr. h.c. Karel Štekr zemřel v Denveru, Colo. 15. 11. 83. Narodil se v Huntřově u Žel. Brodu 8. října 1907. V exilu byl předsedou Čs. živnostenské strany, jejíž existenci v r. 45 vlada tzv. Nár. fronty zakázala. -- Jan Šejna vydal v USA knihu "We will bury you", 205 stran. -- Časopis slovanského ústavu univ. v Odense v Dánsku, přinesl německý článek prof. Pavlíka o Jar. Foglarovi. -- Boris Rajek žije ve Venice, CA. -- V RAF klubu v Londýně se 21.6. koná výroční banket a valná hromada CDUP-Výboru pro obranu nespravedlivě pronásledovaných. Duší podniku je red. Josef Josten. /Předseda

Z Minister, NSR, se ozval náš čtenář Josef Roub. V březnu t.r. oslavil své narozeniny a navštívil New York.

Posíláme naše upřímné gratulace k 75. narozeninám naší věrné čtenářce, paní Marii Hodkové, do města Waterville, ve státě Maine, USA. Pražská rodačka, stála za okupace po boku svého manžela Vincence /spolutvůrce letadla HK-101/; v r. 49 se jim nepovedl útěk ze zahraničí a byli vězněni. Teprve v r. 1966 dostali povolení k emigraci do USA, kde žijí obě dcery Jana a Věra. /Továrník V. Hodek zemřel 28. 8. 1977./

Sir B. Braine oslaví 24.6. své 70. narozeniny. -- Letadlo HK-101 bylo prvně zalétáno 4.9. 1947 ve Kbelích. Další plány zarazil kom. puč. -- David Beneš žije v Hungen, NSR. -- Malíř pokojů M. Balada, rodák od Děčína, by rád z Norimberka, NSR emigroval do Kanady. -- J. E. arcibiskup dr. J. Tomko oslavil "60". -- "Severské Listy" budou vycházet jako dvouměsíčník. Obětavým vydavatelem je Jan Stránský. -- Kpt. Karel Černý nám napsal, že byl pobočníkem gen. Píky. -- Firma BARA v Mnichově nabízí za DM36 knihu "Poselství Grálu". -- MUDr. Jan Brod žije v Hannoveru. -- Dialog, Gutleutstr. 13, Frankfurt má angl. knihu "History of RAF", 336 stran. -- Krajanský piknik ve Fallbrooku je 3. 6. za řízení red. J. Pejškara. -- Rev. V. Zeman napsal umírněný článek "Slováci a Češi" do "Krajanského Pozdravu". -- 29.4. oslavil 60. narozeniny malíř a grafik Jiří Karger v Los Angeles. -- Inž. J. Fráňa plánuje dovolenou v Portugalsku. -- Paní Ledererová spolupracuje s polskou a čs. sekci RFE. -- Novou českou Bibli od dp. Popelky si objednat jen 180 krajanů. -- J. Nermač nám z Anglie poslal zajímavý článek "Bitva o Monte Cassino". -- Kdo ví adresu tenisty Ferd. Vrby, nar. 1923 v Bratislavě? -- 70. narozeniny v NY oslavil rozhl. red. Jan Petlička. Přátelé uspořádali velkolepý banket. -- Inž. Vlastimil Kopáček pracuje pro firmu Freudenberg v Brazílii. -- Po srđ. infarktu Jar. Kučery vyšlo další číslo listu "Husopas". -- Těsně po únoru 48 byla v Praze tajně souzena voj. ilegální skupina. Popravení byli mjr. Plešmíd, mjr. Pohl a špt. Hájek. Kdo ví víc?

Family Trust Ltd.

GEORGE J. B. DANES, B.A.

685 Markham Road
Cedar Heights Plaza

Kupujeme a prodáváme
nemovitosti.
Specializace Scarborough a
východní Toronto.

Office: 439-1660
Residence: 266-1659